

POTENCJAŁ EKSPORTOWY PRZEDSIĘBIORSTW WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO – STRUKTURA TOWAROWA I GEOGRAFICZNA

Wprowadzenie

W perspektywie regionalnej jak i krajowej handel zagraniczny oddziałuje na poziom rozwoju gospodarczego. Świadczy o stopniu internacjonalizacji przedsiębiorstw oraz ich zdolności do konkutowania na arenie międzynarodowej. Dla tworzenia i rozwoju regionalnej bazy eksportowej oraz podnoszenia jego potencjału ważne jest to, aby struktura regionalnego eksportu, odpowiadała tendencjom w ewolucji popytu na rynkach, na których zlokalizowani są główni odbiorcy eksportowanych towarów i usług.¹ Struktura eksportu pomiędzy regionami może się od siebie różnić co ma związek z oddziaływaniem wielowymiarowych czynników o różnorodnym nasileniu i charakterze. Specyfikę struktury towarowej i geograficznej regionalnego eksportu mogą wyjaśniać teorie lokalizacji działalności gospodarczej, wskazujące na istnienie zależności pomiędzy kosztami transportu i pracy (A. Weber)², popytu, wielkością rynku (A. Lösch)³ sprzyjających warunków geograficzno – gospodarczych (G. Myrdal)⁴ czy też bliskiej lokalizacji dostawców i rynków, zmniejszającej koszty transferu (E.M. Hoover)⁵. Celem artykułu jest poznanie potencjału eksportowego przedsiębiorstw województwa lubelskiego, w tym: terytorialnego rozmieszczenia przedsiębiorców – eksporterów, wskazanie najważniejszych pod względem wartości eksportu sekcji towarowych na bazie nomenklatury scalonej, Wspólnej Taryfy Celnej i Zintegrowanej Taryfy Wspólnoty Europejskiej (TARIC)⁶ oraz zaprezentowanie głównych kierunków eksportu według krajów przeznaczenia.

Metodyka badań

Badanie zostało przeprowadzone w drugiej połowie marca 2015 r., w mieście Biała Podlaska. Rozważania oparto na danych statystycznych dotyczących podmiotów aktywnych eksportowo w 2014 r., których główna siedziba prowadzenia działalności gospodarczej mieści się w województwie lubelskim. Nie wyszczególniono przy tym formy własności czy

¹ A.A. Ambroziak, *Struktura Handlu zagranicznego polskich województw* [w]: *Polska raport o konkurencyjności 2013, Wymiar krajowy i regionalny*, pod. red. M. Weresy. Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Warszawa 2013, s. 266.

² C.J. Friedrich, A. Weber, *Alfred Weber's theory of the location of industries*, University of Chicago Press, Chicago, 1929, s. 124.

³ A. Lösch, *Gospodarka przestrzenna. Teoria lokalizacji*, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1961, s. 80 – 85.

⁴ G. Myrdal, *Teoria ekonomii a kraje gospodarczo rozwinięte*, Polskie Wydawnictwo Gospodarcze, Warszawa 1958, s.48 – 49.

⁵ E.M. Hoover, *Lokalizacja działalności gospodarczej*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1962, s. 124 – 125.

⁶ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej

wielkości przedsiębiorstwa. Nie dokonywano także podziału pod względem ilości czy masy eksportowanych dóbr. Oznacza to, że badanie dotyczyło wszystkich przedsiębiorstw, które w 2014 r. wykazały jakąkolwiek aktywność eksportową. Klasyfikacja przedmiotu eksportu oparta została na bazie nomenklatury scalonej, Wspólnej Taryfy Celnej i Zintegrowanej Taryfy Wspólnoty Europejskiej (TARIC).⁷ Dane statystyczne, dotyczące wielkości obrotów handlu zagranicznego przedsiębiorstw województwa lubelskiego, uwzględniające kody towarowe oraz kraje przeznaczenia pozyskano ze zbiorów Centrum Analitycznego Administracji Celnej (CAAC) Izby Celnej w Warszawie. Informacje o podmiotach oraz obrotach towarowych oparto wyłącznie na danych pozyskanych z dokumentów SAD i deklaracji INTRASTAT. Są to dane rzeczywiste, bez oszacowań. Pochodzą ze zbioru otwartego, co oznacza, że do czasu ostatecznego zatwierdzenia raportu przez GUS, mogą ulec zmianie (ostateczne zatwierdzenie raportu nastąpi w sierpniu 2015 r., tuż po dopełnieniu obowiązku sprawozdawczego przez zobowiązane do tego podmioty). Pierwszym etapem badania było ustalenie liczby eksporterów w ramach poszczególnych miejscowości województwa lubelskiego. W tym celu przedsiębiorców podzielono na grupy według głównych siedzib prowadzenia działalności gospodarczej. Dzięki temu możliwe było ustalenie stopnia rozproszenia podmiotów pod względem terytorialnym i wskazanie najważniejszych miejscowości – ośrodków eksportowych. Kolejny etap polegał na uporządkowaniu poszczególnych sekcji towarowych – od I do XXI, zsumowaniu wartości eksportu w ramach określonej sekcji i ustaleniu dynamiki eksportu w perspektywie kolejnych miesięcy 2014 r. Na tej podstawie wyłoniono pięć najważniejszych sekcji towarowych pod względem wartości eksportu i ustalono główne kierunki eksportu według najczęściej wymienianych krajów przeznaczenia w danej sekcji. Na podstawie zebranych danych dokonano również pomiaru wartości eksportu ogółem oraz przypisano odpowiednie wartości poszczególnym miesiącom 2014 roku.

1. Potencjał eksportowy województwa lubelskiego

1.1. Terytorialne rozmieszczenie eksporterów

Miejscowością o największej liczbie podmiotów aktywnych eksportowo w województwie lubelskim był Lublin. W tym przypadku czterystu przedsiębiorców zadeklarowało wywóz towarów poza teren Polski. Stanowiło to 26% wszystkich eksporterów, których główna siedziba prowadzenia działalności gospodarczej zlokalizowana była w zasięgu województwa lubelskiego. Druga w kolejności miejscowość to Biała Podlaska. W tym przypadku 128 przedsiębiorców, tj. 8,3% wysyłało towary za granicę. Kolejno, 57 prowadziło działalność w Chełmie, 49 Zamościu, 40 Łukowie. Pozostałe 854 miejscowości skupiało mniej niż 30 eksportujących przedsiębiorstw. Świadczy to o dosyć dużym ich rozproszeniu.

Tabela 1. Lokalizacja podmiotów – eksporterów według adresu głównych siedzib prowadzenia działalności gospodarczej w województwie lubelskim

miejsowość	liczba podmiotów
Lublin	400
Biała Podlaska	128
Chełm	57
Zamość	49
Łuków	40
Świdnik	29
Tomaszów Lubelski	26

⁷ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej

miejsowość	liczba podmiotów
Biłgoraj	24
Puławy	23
Międzyrzec Podlaski	20
Kraśnik	19
Radzyń Podlaski	18
Lubartów	16
Krasnystaw	12
Opole Lubelskie	11
Terespol	11
Dęblin	10
Ryki	10
Pozostałe = 411 miejscowości	>10 podmiotów
liczba miejscowości 429	liczba podmiotów 1528

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących eksportu województwa lubelskiego za 2014 r., Centrum Analityczne Administracji Celnej, Izba Celna w Warszawie. W tabeli uwzględniono podmioty, których główna siedziba działalności gospodarczej mieści się na terenie województwa lubelskiego.

1.2. Struktura towarowa eksportu przedsiębiorstw według sekcji

Tabela 2. Wartości eksportu według sekcji towarowych. Dane liczbowe dla województwa lubelskiego za 2014 rok

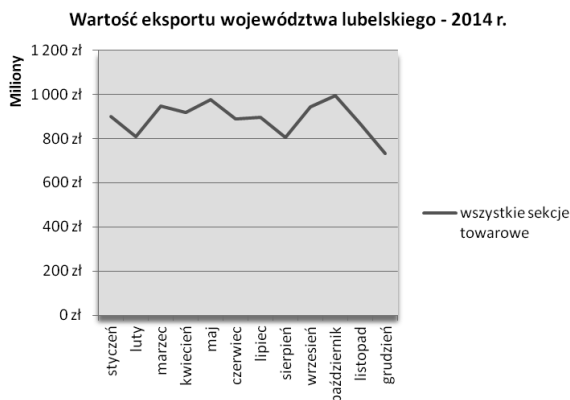
Sekcje towarowe	wartość w zł	wartość w mln zł
Sekcja I	748 301 172 zł	748,3 mln zł
Sekcja II	1 170 791 565 zł	1 170,8 mln zł
Sekcja III	18 903 988 zł	18,9 mln zł
Sekcja IV	653 615 830 zł	653,6 mln zł
Sekcja V	116 812 394 zł	116,8 mln zł
Sekcja VI	2 376 106 764 zł	2 376,1 mln zł
Sekcja VII	345 557 358 zł	345,6 mln zł
Sekcja VIII	29 251 139 zł	29,3 mln zł
Sekcja IX	240 000 260 zł	240 mln zł
Sekcja X	135 606 026 zł	135,6 mln zł
Sekcja XI	212 455 522 zł	212,5 mln zł
Sekcja XII	48 679 901 zł	48,7 mln zł
Sekcja XIII	43 566 963 zł	43,6 mln zł
Sekcja IV	46 482 857 zł	46,5 mln zł
Sekcja XV	819 512 173 zł	819,5 mln zł
Sekcja XVI	1 294 385 671 zł	1 294,4 mln zł
Sekcja XVII	1 641 396 178 zł	1 641,4 mln zł
Sekcja XVIII	18 999 278 zł	18,9 mln zł
Sekcja XIX	0 zł	0 zł
Sekcja XX	708 616 175 zł	708,6 mln zł
Sekcja XXI	78 687 zł	0,079 mln zł

Sekcje towarowe	wartość w zł	wartość w mln zł
Wartość eksportu ogółem	10 669 119 901 zł	10,7 mld zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących eksportu województwa lubelskiego za 2014 r., Centrum Analityczne Administracji Celnej, Izba Celna w Warszawie. W tabeli uwzględniono wartości eksportu za rok 2014 dla poszczególnych sekcji towarowych od I do XXI.

Największą wartość eksportu województwa lubelskiego w 2014 r. uzyskano w ramach VI sekcji towarowej, do której należą produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych. Wartość eksportu towarów w ramach sekcji VI stanowiła 2.376 mld zł. Drugim co do wartości przedmiotem eksportu były pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające, oraz współdziałające urządzenia transportowe, wchodzące w skład sekcji XVII. W tym przypadku wartość eksportu wyniosła 1.641 mld zł. Przedsiębiorcy eksportowali także maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny ich części, urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów (sekcja XVI). Eksport towarów z sekcji XVI był trzecim co do wartości i wynosił 1.294 mld zł. Równie dobry wynik dotyczył eksportu produktów pochodzenia roślinnego (sekcja II), który wyniósł 1.170 mld zł i tym samym był czwartym najlepszym wynikiem. Wśród pięciu sekcji o największej wartości eksportu ostatnie miejsce przypisano eksportowi produktów mineralnych (sekcja XV), którego wartość ustalono na 819,5 mln zł. Tabela prezentuje wartości eksportu według wszystkich sekcji towarowych w 2014 r.

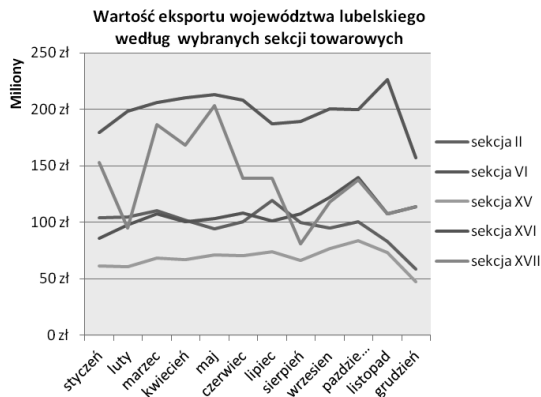
Wykres 1. Wartość eksportu województwa lubelskiego w 2014 r. – ujęcie graficzne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących eksportu województwa lubelskiego za 2014 r., Centrum Analityczne Administracji Celnej, Izba Celna w Warszawie. W tabeli uwzględniono wartości eksportu uzyskane w poszczególnych miesiącach 2014 roku, właściwych dla wszystkich sekcji towarowych tj. od I do XXI.

Tabela prezentuje zmiany wartości eksportu ogółem (dla wszystkich XXI sekcji towarowych) na przestrzeni kolejnych miesięcy 2014 r. W badanym okresie wartość uzyskana z tytułu eksportu towarów naprzemiennie malała i rosła. Najwyższe wartości eksportu ogółem dla województwa lubelskiego obserwowano w maju i październiku 2014 r. Jedne z gorszych wyników pod względem wartości eksportu obserwowano w drugim i ósmym miesiącu 2014 r. Najślabszy wynik uzyskano w grudniu, kiedy to, po odnotowaniu wysokiej sprzedaży z października, wartość eksportu zmalała.

Tabela 2. Wartość eksportu województwa lubelskiego w 2014 r. dla wybranych sekcji towarowych – ujęcie graficzne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących eksportu województwa lubelskiego za 2014 r., Centrum Analityczne Administracji Celnej, Izba Celna w Warszawie. Na wykresie przedstawiono pięć najważniejszych sekcji towarowych pod względem wartości eksportu.

Tabela prezentuje pięć najważniejszych sekcji towarowych pod względem wartości eksportu przedsiębiorstw województwa lubelskiego w 2014 r. Graficzne ujęcie danych pozwala obserwować zmiany wartości eksportu na przestrzeni poszczególnych miesięcy badanego okresu, z możliwością porównania odpowiednich wartości. Wykres dla sekcji VI wskazuje, iż najwyższa wartość eksportu produktów przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych miała miejsce w listopadzie 2014 r. Od początku roku obserwowano systematyczny wzrost wartości eksportu, który został przerwany w lipcu, kiedy dosyć istotnie zmalał. Od tego momentu, aż do listopada sytuacja ulegała poprawie, zaś z początkiem grudnia ponownie się pogorszyła. W przypadku produktów pochodzenia roślinnego, tj. sekcji II, najlepszym miesiącem pod względem wartości sprzedaży był lipiec, zaś najgorszym grudzień. Wartość sprzedaży zaczęła gwałtownie maleć wraz z początkiem października. Tendencja spadkowa utrzymywała się do końca 2014 roku. Wartość eksportu towarów z sekcji XV, tj. metali nieszlachetnych i artykułów z metali nieszlachetnych przez wszystkie miesiące 2014 roku utrzymywała się na stosunkowo równym poziomie, dopiero w październiku miał miejsce spadek, który postępował do końca 2014 roku. Podobna sytuacja miała miejsce w odniesieniu do sekcji XVI, tj. maszyn i urządzeń mechanicznych, sprzętu elektrycznego ich części, urządzeń do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzeń telewizyjnych do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenia dodatkowego do tych artykułów. W tym przypadku, począwszy od stycznia do października wartości eksportu rosła, zaś wraz z początkiem listopada zaczęła tracić na wartości. W przypadku ostatniej opisywanej XVII sekcji towarowej, wśród której wymienia się pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające, oraz współdziałające urządzenia transportowe, obserwowano dosyć duże zróżnicowanie co do wartości eksportu w 2014 roku. Począwszy od lutego, kwietnia, sierpnia i września wartość ulegała zwiększeniu, naprzemiennie ze styczniem, marcem, majem, lipcem i październikiem, kiedy odnotowywano spadek wartości sprzedaży.

Tabela 3. Eksportu przedsiębiorstw województwa lubelskiego według najważniejszych sekcji towarowych o najwyższej wartości eksportu. Dane w mln zł

m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sek.II	103,6	104,9	110	101,6	93,9	100,3	119,6	99,6	95	100,7	83,1	58,2

SEKCJA II - produkty pochodzenia roślinnego.

m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sek.VI	179,6	198,2	206,2	210,3	212,9	208,3	187,3	189,4	200,5	199,9	226,4	157,2

SEKCJA VI - produkty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych.

m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sek.XV	61,6	60,8	68,1	67,1	70,8	70,1	73,9	66,3	76,6	83,9	73	47,3

SEKCJA XV - metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych.

m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sek.XVI	86,1	97,7	107,8	100,7	102,9	107,9	101,5	107,2	121,9	139,7	107,1	113,8

SEKCJA XVI - maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny ich części, urządzenia i rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów.

m-c	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Sek.XVII	152,9	94,9	186,3	168,5	203,1	138,9	138,9	81,2	117,7	137,2	107,7	113,9

SEKCJA XVII - pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające, oraz współdziałające urządzenia transportowe.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących eksportu województwa lubelskiego za 2014 r., Centrum Analityczne Administracji Celnej, Izba Celna w Warszawie. W tabelach przedstawiono dane liczbowe dla pięciu najważniejszych sekcji towarowych pod względem wartości eksportu przedsiębiorstw województwa lubelskiego.

W tabeli zaprezentowano wyniki dla wybranych, najważniejszych sekcji towarowych pod względem wartości eksportu, z wyszczególnieniem danych liczbowych dla poszczególnych miesięcy 2014 r. i wskazaniem najlepszych i najgorszych wyników dla badanego okresu.

1.3. Struktura geograficzna eksportu przedsiębiorstw według krajów przeznaczenia**Tabela 4. Główne kierunki eksportu przedsiębiorstw województwa lubelskiego według krajów przeznaczenia w ramach wybranych sekcji towarowych o najwyższej wartości eksportu w 2014 r.**

SEKCJA VI - produkty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych.

SEKCJA VI – kraj przeznaczenia
Białoruś
Ukraina
Litwa
Rosja
Republika Czeska
Wielka Brytania
Węgry
Łotwa
Słowacja
Niemcy
Liczba krajów przeznaczenia łącznie = 96

W ramach VI sekcji towarowej eksport kierowany był głównie do krajów pozostających w bliskim sąsiedztwie z Polską. Produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych wysyłane były na Ukrainę, Litwę, Białoruś, Rosję, Republikę Czeską, Węgry, Łotwę, Niemcy. Jednym z najczęściej wymienianych krajów przeznaczenia produktów przemysłu chemicznego była Wielka Brytania.

SEKCJA XVI - maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny ich części, urządzenia i rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów.

SEKCJA XVI – kraj przeznaczenia
Białoruś
Niemcy
Ukraina
Rosja
Łotwa
Litwa
Węgry
Republika Czeska
Włochy
Serbia
Liczba krajów przeznaczenia łącznie = 88

Maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny ich części, urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów wysyłane były przez lubelskich eksporterów do krajów bezpośrednio sąsiadujących z Polską, w tym: Białorusi, Niemiec, Ukrainy, Litwy, Republiki Czeskiej lub pozostających z Polską w bliskim sąsiedztwie: Łotwy, Rosji, Węgier. Wśród dziesięciu najczęściej wymienianych krajów przeznaczenia eksportu, znalazły się także Serbia i Włochy.

SEKCJA II - produkty pochodzenia roślinnego.

SEKCJA II – kraj przeznaczenia
Wielka Brytania
Ukraina
Białoruś
Niemcy
Rosja
Republika Czeska
Grecja
Węgry
Francja
Niderlandy
Liczba krajów przeznaczenia łącznie = 63

Produkty pochodzenia roślinnego eksportowane przez przedsiębiorców z województwa lubelskiego trafiały najczęściej do odbiorców z Wielkiej Brytanii, Republiki Czeskiej, Ukrainy, Białorusi, Niemiec, Rosji, Francji, Grecji, Węgier oraz Niderlandów.

SEKCJA XV - metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych.

SEKCJA XV – kraj przeznaczenia
Białoruś
Niemcy
Ukraina
Słowacja
Rosja
Węgry
Republika Czeska
Litwa
Łotwa
Włochy
Liczba krajów przeznaczenia łącznie = 71

W ramach sekcji XV najważniejszym kierunkiem eksportu metali nieszlachetnych i artykułów z metali nieszlachetnych była Białoruś, Niemcy, Ukraina, Słowacja, Rosja, Węgry, Republika Czeska, Litwa, Łotwa oraz Włochy. Podobnie jak w przypadku pozostałych opisywanych sekcji, głównymi odbiorcami eksportowanych towarów były kraje nieznaczenie oddalone pod względem terytorialnym od Polski.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych dotyczących eksportu województwa lubelskiego za 2014 r., Centrum Analityczne Administracji Celnej, Izba Celna w Warszawie. W tabelach przedstawiono najczęściej pojawiające się kraje przeznaczenia eksportu według czterech sekcji towarowych o najwyższej wartości eksportu przedsiębiorstw województwa lubelskiego.

Tabela 5. Sekcje towarowe według Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej

NUMER SEKCJI	OPIS
SEKCJA I	zwierzęta żywe, produkty pochodzenia zwierzęcego
SEKCJA II	produkty pochodzenia roślinnego
SEKCJA III	tłuszcze i oleje pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego, oraz produkty ich rozkładu, gotowe tłuszcze jadalne, woski pochodzenia zwierzęcego lub roślinnego
SEKCJA IV	gotowe artykuły spożywcze, napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet, tytoń i przemysłowe namiastki tytoniu
SEKCJA V	produkty mineralne
SEKCJA VI	produkty przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych
SEKCJA VII	tworzywa sztuczne i artykuły z nich, kauczuk i artykuły z kauczuku
SEKCJA VIII	skóry i skórki surowe, skóry wyprawione, skóry futerkowe i artykuły z nich, wyroby siodlarskie i rymarskie, artykuły podróżne, torebki i podobne pojemniki, artykuły z jelit zwierzęcych, innych niż z jelit jedwabników,
SEKCJA IX	drewno i artykuły z drewna, węgiel drzewny, korek i artykuły z korka, wyroby ze słomy, z esparto lub pozostałych materiałów do wyplatania, wyroby koszykarskie i wyroby z wikliny
SEKCJA X	ścier z drewna lub pozostałego włóknistego materiału celulozowego, papier lub tektura (z odzysku) oraz artykuły z nich
SEKCJA XI	materiały i artykuły włókiennicze
SEKCJA XII	obuwie, nakrycia głowy, parasole, parasole przeciwsłoneczne, laski, stołki myśliwskie, bicze, szpicruty i ich części, pióra preparowane i artykuły z nich, kwiaty sztuczne, artykuły z włosów ludzkich

SEKCJA XIII	artykuły z kamienia, gipsu, cementu, azbestu, miki lub podobnych materiałów, wyroby ceramiczne, szkło i wyroby ze szkła
SEKCJA XIV	perły naturalne lub hodowlane, kamienie szlachetne lub półszlachetne, metale szlachetne, metale platerowane metalem szlachetnym i artykuły z nich, sztuczna biżuteria, monety
SEKCJA XV	metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych
SEKCJA XVI	maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny ich części, urządzenia i rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów
SEKCJA XVII	pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające, oraz współdziałające urządzenia transportowe
SEKCJA XVIII	przyrządy i aparatura, optyczne, fotograficzne, kinematograficzne, pomiarowe, kontrolne, precyzyjne, medyczne lub chirurgiczne, zegary i zegarki, instrumenty muzyczne, ich części i akcesoria
SEKCJA XIX	broń, amunicja, ich części i akcesoria
SEKCJA XX	artykuły przemysłowe różne
SEKCJA XXI	działa sztuki, przedmioty kolekcjonerskie i antyki

Źródło: Załącznik do Rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej; http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/INTRA_CN_2013.pdf

Podsumowanie

Wartość eksportu przedsiębiorstw województwa lubelskiego wyniosła w 2014 roku 10,7 mld zł. Wśród wszystkich eksporterów najwięcej zlokalizowanych było w Lublinie i Białej Podlaskiej.

Najwyższą wartość eksportu uzyskano w ramach VI sekcji towarowej, tj. produktów przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych, która wyniosła 2.376 mld zł. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także towary wchodzące w skład sekcji XVII, tj. pojazdy, statki powietrzne, jednostki pływające, oraz współdziałające urządzenia transportowe. W tym przypadku wartość eksportu wyniosła w 2014 r. 1.641 mld zł. Przedsiębiorcy z województwa lubelskiego eksportowali także maszyny i urządzenia mechaniczne, sprzęt elektryczny ich części, urządzenia do rejestracji i odtwarzania dźwięku, urządzenia telewizyjne do rejestracji i odtwarzania obrazu i dźwięku, oraz części i wyposażenie dodatkowe do tych artykułów (sekcja XVI). Eksport towarów z sekcji XVI był trzecim co do wartości i wynosił 1.294 mld zł. Równie dobry wynik uzyskano z eksportu produktów pochodzenia roślinnego (sekcja II), który wyniósł 1.170 mld zł i tym samym był czwartym najlepszym wynikiem. Wśród pięciu sekcji o największej wartości eksportu ostatnie miejsce przypisano produktom mineralnym (sekcja XV), ich wartość ustalono na 819,5 mln zł.

Pod względem wartości eksportu ogółem najlepszym miesiącem 2014 r. był maj i październik. Dużo słabszy wynik uzyskano w drugim i ósmym miesiącu badanego okresu. Najmniejsza sprzedaż miała miejsce w grudniu, kiedy to po sukcesie sprzedaży z października, wartość eksportu zmalała.

Wśród głównych krajów przeznaczenia, największą popularnością eksportu towarów cieszyły się kraje bezpośrednio sąsiadujące z Polską. W ramach omawianych sekcji często pojawiały się Białoruś i Ukraina. W przypadku sekcji VI, tj. produktów przemysłu chemicznego lub przemysłów pokrewnych, ważnym odbiorcą była także Litwa. Dla sekcji XVI, tj. maszyn i urządzeń mechanicznych, sprzętu elektrycznego i ich części, ważnym odbiorcą obok Białorusi i Ukrainy były Niemcy. Produkty pochodzenia roślinnego (sekcja II) adresowane były do Wielkiej Brytanii. Natomiast metale nieszlachetne i artykuły z metali nieszlachetnych, zaklasyfikowane do sekcji XV, adresowane były na Białoruś, Ukrainę i do Niemiec.

Bibliografia

Pozycje książkowe

1. Ambroziak A.A., *Struktura Handlu zagranicznego polskich województw [w]: Polska raport o konkurencyjności 2013, Wymiar krajowy i regionalny*, pod. red. M. Weresy. Oficyna Wydawnicza Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Warszawa 2013, s. 266
2. Friedrich C.J., Weber A., *Alfred Weber's theory of the location of industries*, University of Chicago Press, Chicago, 1929, s. 124
3. Hoover E.M., *Lokalizacja działalności gospodarczej*, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1962, s. 124 – 125
4. Lösch A., *Gospodarka przestrzenna. Teoria lokalizacji*, Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1961, s. 80 – 85
5. Myrdal G., *Teoria ekonomii a kraje gospodarczo rozwinięte*, Polskie Wydawnictwo Gospodarcze, Warszawa 1958, s.48 – 49

Akty prawne

6. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej

THE EXPORT POTENTIAL OF LUBELSKIE VOIVODESHIP ENTERPRISES – COMMODITY AND GEOGRAPHICAL STRUCTURE

Summary

The article introduces the export potential of Lubelskie Voivodship enterprises. It presents the latest statistical data adequate for all operators, regardless of the ownership form or size of enterprise, which in 2014 were active in export. It describes a geographical and commodity structure of export for 2014, based on the combined nomenclature, the Common Customs Tariff and Integrated Tariff of the European Communities (TARIC).⁸ Statistical data, concerning the external trade turnover volume of Lubelskie Voivodship enterprises, including commodity codes and territories of destination, have been obtained from the sets of the Analytical Center of the Customs Administration (CAAC), Customs Chamber in Warsaw. Information about traders and trading of goods, was based exclusively on the data gained from SAD documents and INTRASTAT declaration. These are the actual data, without estimates. They are derived from the open set, which means, that until the final approval of GUS report, they may be changed (final approval of the report shall take place in August 2015, after completion of the reporting obligation by the authorized institutions). The article lists the most important cities of Lubelskie Voivodship, bringing together the greatest number of exporters. There was presented the commodity structure of export by selected sections, the export value has been measured and relevant data presented for the following months of 2014. In addition, there were pointed out main export deliveries according to the territory of destination. This article constitutes the way for further considerations concerning export activity of enterprises and its specificities in Lubelskie Voivodship.

Key words: export, lubelskie voivodship, export potential, combined nomenclature, export destinations, foreign trade volumes, commodity sections

⁸ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej